

หัวข้อวิจัย	แนวทางการสร้างเสริมการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน จังหวัดลพบุรี
ผู้ดำเนินการวิจัย	นางรัญจวน ประวัติเมือง ดร.ธนากร ปึกษา นางกาหลง กลิ่นจันทร์
ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.โยธิน แสงวงศ์
หน่วยงาน	สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ปี พ.ศ.	2559

การศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางการสร้างเสริมการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน จังหวัดลพบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาภาวะการดำเนินงานและการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มต่าง ๆ ของจังหวัดลพบุรี 2) ศึกษาประเด็นที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน โดยภาพรวมของจังหวัดลพบุรี 3) ศึกษาเปรียบเทียบการบริหารวิสาหกิจชุมชนจำแนกตามอำเภอ และวิเคราะห์วิสาหกิจชุมชน Cluster กลุ่มผ้าทอ 4) หาแนวทางการสร้างเสริมการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดลพบุรี โดยคณะผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) ระหว่าง การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณเพื่อค้นหาภาวะการดำเนินงาน และการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนในกลุ่มต่าง ๆ ของจังหวัดลพบุรี และเปรียบเทียบพิจารณาเป็นรายอำเภอ รวมทั้ง ประเด็นที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน โดยภาพรวมของจังหวัดลพบุรี ส่วนการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเป็นการศึกษาเพื่อลงลึกในประเด็น ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนและวิเคราะห์ Cluster กลุ่มผ้าทอ รวมทั้ง การสนทนากลุ่มย่อย เพื่อกำหนดแนวทางในการสร้างเสริมการดำเนินงานวิสาหกิจให้มีความเข้มแข็ง และยั่งยืนต่อไป โดยผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) หาคำร้อยละเปรียบเทียบเชิงพื้นที่และวิเคราะห์เชิงบรรยาย ผลการศึกษา พบว่า การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนในลพบุรีมีรูปแบบของการผลิตมากที่สุด โดยมีการผลิตทั้งพืชและสัตว์ เพราะลักษณะทางภูมิศาสตร์และสังคมศาสตร์หล่อหลอมให้กลุ่มคนมีอาชีพในการทำเกษตรเลี้ยงสัตว์ ผลิตอาหารและการแปรรูป รวมทั้ง การผลิตผ้าทอมือ การประกอบกิจการมีการบริหารในรูปแบบของคณะกรรมการมีประธานเป็นผู้นำกลุ่ม และโดยส่วนใหญ่เป็นผู้ก่อตั้งด้วย เงินทุนเริ่มแรกที่ใช้ในการดำเนินงานส่วนใหญ่ได้จากการระดมเงินของสมาชิก การใช้จ่ายเงินสมาชิกจะมีการแยกบัญชี กิจการกับบัญชีส่วนตัว การใช้จ่ายอยู่ในรูปเงินสดเป็นหลัก มีการบันทึกข้อมูลรายรับและรายจ่าย ใช้สมุด ยังไม่มีการจัดทำในรูปงบประมาณการเงินที่จะนำมาใช้ในการดูสถานภาพของการดำเนินงานอย่างแท้จริง สำหรับการดำเนินด้านบุคลากรจะมีการจัดหาบุคลากรจากสมาชิกของกลุ่ม การทำงานมีการวางกติกาไว้เป็นแนวปฏิบัติแต่ไม่ได้เคร่งครัดมาก มีการประเมินโดยส่วนใหญ่ใช้การสังเกตการณ์ ด้านการผลิตมีการดำเนินงานตามความถนัดของสมาชิก แหล่งวัตถุดิบที่ใช้มีทั้งภายในและภายนอก ส่วนใหญ่มีการวางแผนในเรื่องปริมาณการผลิต และการใช้วัตถุดิบจะมีการบันทึกจำนวนในสมุด ส่วนการดำเนินงานด้านตลาด พบว่า ส่วนใหญ่ทำการขายในท้องถิ่นโดยช่องทางการจำหน่าย

ดำเนินการเอง รองลงมา คือ การขายผ่านพ่อค้าคนกลางเป็น และมองว่าการดำเนินงานส่วนใหญ่ มีสภาพการแข่งขันไม่มากนัก

สำหรับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินงาน พบว่า ในด้านการผลิตมีปัญหาเรื่อง การขาดแคลนวัตถุดิบและแรงงานในบางช่วง การออกแบบสินค้าและบรรจุภัณฑ์ไม่ทันกับ ความต้องการของตลาด ด้านบุคลากรมีปัญหาในด้านศักยภาพของคนทั้งด้านร่างกายและความคิด ด้านการตลาดมีปัญหาเรื่องช่องทางการจำหน่ายที่ไม่มาก ส่วนใหญ่ขายในช่องทางที่ได้รับ ความช่วยเหลือของหน่วยงานของรัฐ ส่วนด้านการเงินขาดแหล่งเงินทุนและเงินทุนหมุนเวียนในกิจการ

แนวทางในการแก้ปัญหา ได้แก่ 1. ใช้แนวคิดการตลาดนำการผลิต 2. สร้างเสริมการขาย ช่องทางการจำหน่ายให้มากขึ้น เช่น การขายสินค้าออนไลน์ 3. สร้างเสริมการผลิตของวิสาหกิจชุมชน ต่อการใช้ทรัพยากรที่มีใกล้ตัวและใช้ระบบบัญชีที่จริงจัง 4. ประสานกับสถาบันการศึกษาในพื้นที่ ให้มีส่วนร่วม 5. สร้างเสริมการดำเนินให้สมาชิกเข้มแข็งมีเป้าหมายเพื่อการแข่งขัน

เสนอแนะให้มีศูนย์กลางข้อมูลที่ร่วมกับสถาบันการศึกษาเพื่อให้คำแนะนำที่มีความต่อเนื่อง และทันถ่วงทีเมื่อมีความต้องการ และควรมีการศึกษาถึง Key Success Factor ในการดำเนินงาน ที่แท้จริงของวิสาหกิจชุมชนที่มีความเข้มแข็งใน Cluster ต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลในการรณรงค์ส่งเสริม การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น